

Lov om toll (tolloven).

Jfr. tidligere de lover som ble opphevd ved lovens § 84.

Kap. I. Definisjoner. Lovens virkeområde.

§ 1. I denne lov forstås med:

1. «Tollområde» – det norske fastland og ah område innenfor territorialgrensen.¹
2. «Vare» – enhver ting som behandles som vare etter tolltariffen,
3. «Vareeier» – den som overfor tollvesenet er legitimert til å råde over en vare.
4. «Toll» – toll og avgifter som oppkreves i henhold til tolltariffens bestemmelser.
5. «Offentlig avgift» – annen avgift til det offentlige enn toll for så vidt avgiften skal svares ved innførsel eller utførsel av en vare.
6. «Tollekspedisjon» – tollbehandling som går ut på fortolling av en vare eller på å la vareeieren få forpasse eller utføre en vare eller ta en vare på annet godkjent lager for ufortollede varer enn tollvesenets pakkhus og annen likestilt lagringsplass, eller å la vareeieren på annen måte få adgang til å disponere over en ufortollet vare.
7. «Fortolling» – tollbehandling som innebærer at en vare helt frigjøres fra tollvesenets befating.
8. «Transportmiddel» – enhver innretning som kan brukes til transport av varer.
9. «Fartøy» – ethvert transportmiddel som kan brukes til transport til vanns.
10. «Luftfartøy» – ethvert transportmiddel som kan brukes til transport i luften.
11. «Fører» – den som i hvert enkelt tilfelle har kommandoen på et transportmiddel.
12. «Forpasing» – sending av ufortollede varer innen tollområdet.
13. «Transittering» – transport av varer under kontroll av den kompetente tollmyndighet mellom to steder i samme eller forskjellige land, når minst én landegrense krysses under transporten.
14. «Tollager» – lagringssted godkjent av tollvesenet, hvor ufortollede varer kan lagres innen de frister og på de betingelser som tollvesenet bestemmer eller som følger av lov eller forskrift.

Endret ved lov 3 juni 1994 nr. 14, nr. 6 endres ved lov 3 juni 1994 nr. 14 fra den tid Finansdepartementet bestemmer.

¹ Se Conc. Promt 25 feb. 1812. Jfr. § 2.

§ 2. Kongen¹ kan:

1. fastsette en særskilt tollgrense utenfor territorialgrensen mot havet og bestemme i hvilken utstrekning loven skal få anvendelse i dette området.
2. fastsette bestemmelser om hvorvidt og i hvilken utstrekning lovens bestemmelser om trafikk til og fra tollområdet skal gis anvendelse på trafikk fra og til Svalbard og Jan Mayen og fra og til fangstfeltene på havet.
3. fastsette bestemmelser om hvorvidt og i hvilken utstrekning lovens bestemmelser om trafikk fra og til tollområdet² skal gis anvendelse på trafikk fra og til boreplattformer, utvinningsanlegg o.l. på havet i forbindelse med utforskning og utnyttning av undersjøiske naturforekomster.
4. gjøre unntak fra lovens bestemmelser for visse slags transportmidler.
5. fastsette slike lempninger i lovens bestemmelser som internasjonale overenskomster gjør nødvendig.³

Endret ved lov 30 mai 1975 nr. 17.

¹ Ved res. 1 juni 1979 er myndigheten etter punktene 2, 3, 4 og 5 overført til Finansdepartementet.

² Se § 1.

³ Jfr. § 4 og kap. XI.

- § 3. Når særlige grunner foreligger, kan Kongen¹ bestemme at fartøyer, luftfartøyer,² jernbanetog og busser som går fra et innenriks sted til et annet, skal meldes til tollvesenet med opplysning om avgang, bestemmelsessted og ankomst samt om last og passasjerer.

Endret ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

¹ Finansdepartementet iflg. res. 3 juni 1994 nr. 374.

² Se § 1.

§ 4. Til iverksetting av overenskomst med annen stat om tollsamarbeid eller annen gjensidig bistand i tollsaker kan Kongen²:

1. langs grensen mot vedkommende annen stat fastsette en kontrollsoner som tilsvarer en liknende sone på den annen stats område. Kontrollsonens bredde på norsk område må ikke overstige 15 kilometer.

Som ledd i tollsamarbeidet vedrørende veg-, jernbane-, luft- eller sjøtrafikken kan Kongen likeledes fastsette kontrollsoner andre steder på norsk område omfattende vegstrekninger, jernbanestrekninger med ett eller flere stasjonsområder, landingsplasser for luftfartøy, skipsleder eller havnømråder.

For tollkontrolleer i slike kontrollsoner gjelder det som er fastsatt i denne lovs kapittel XI. Lovens § 75, § 76 annet ledd, § 77 første ledd og § 78 får også anvendelse utenfor kontrollsonene såfremt formålet er å bringe på det rene om det foreligger forsøk på ulovlig vareførsel, og den mistenkte forfølges ut over en kontrollsoner i umiddelbar sammenheng med foretakelsen av gjemingen.

2. vedta bestemmelser om at norsk tollmyndighet, uten hinder av gjeldende bestemmelser om taushetsplikt² skal innhente og meddele opplysninger til bruk for vedkommende stats myndigheter for å sikre oppkreving av toll og offentlige avgifter, overholdelse av forskrifter om inn- og utførsel og transitt, samt hindre og forfølge overtredelser av nevnte forskrifter,

3. vedta bestemmelser om at tvangskraftige krav på toll og offentlige avgifter, utskrevet i vedkommende stat, skal være bindende her i riket, og kunne innføres av den norske stat etter de regler som gjelder for inndrivning og oppkreving av tilsvarende eller liknende norske krav.

Bestemmelser

utskrivning av skatt eller offentlig avgift får tilsvarende anvendelse, når det med hjemmel i overenskomst med fremmed stat søkes innhentet opplysninger til bruk for utenlandske tollmyndigheter.

Under forbehold av gjensidighet kan Kongen³ bestemme at norsk tollmyndighet kan innhente og meddele tollmyndighet i annen stat slike opplysninger som omhandlet i første ledds punkt 2, uten at fonnell overenskomst med vedkommende annen stat er inngått.

Endret ved lover 30 mai 1975 nr. 17, 3 juni 1994 nr. 14.

1. Jf. kap. XI.

2. Se § 8.

3. Ved res. 1 juni 1979 er myndigheten etter første ledd punktene 1, 2 og 3 og tredje ledd overført til Finansdepartementet.

Kap. II. Tollforvaltningen.

§ 5. Kongen¹ gir nærmere bestemmelser om tollvesenets organisasjon og om tolltjenesten.

Et eksemplar av tollloven, gjeldende forskrifter og gjeldende tolltariff skal finnes på alle tollsteder til bruk for den som har tollforretninger med tollvesenet.

Endret ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

1. Finansdepartementet iflg. res. 14 mai 1993 nr. 349.

§ 6. Tollvesenets åpnings- og ekspedisjonstid fastsettes av Kongen.¹

Endret ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

1. Finansdepartementet iflg. res. 24 nov 1967.

§ 7. Tollvesenet kan tillate at tollforretninger kan utføres også utenfor åpnings- og ekspedisjonstiden eller utenfor tollstedet. For slike tollforretninger kan kreves særskilt godtgjørelse til statskassen etter nærmere forskrifter som fastsettes av Kongen.¹

Endret ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

1. Finansdepartementet iflg. res. 24 nov 1967.

§ 8. 1. Enhver som har eller har hatt verv, stilling eller oppdrag knyttet til tollvesenet, skal hindre¹ at uvedkommende får adgang eller kjennskap til det han i sitt arbeid har fått vite om noens drifts- eller forretningshemmeligheter, eller andre økonomiske eller personlige forhold. Taushetsplikten er ikke til hinder for at opplysningene i en sak gjøres kjent for sakens parter eller deres representanter. Den som tillitr verv, stilling eller oppdrag skal avgi skriftlig erklæring om at han kjenner og vil overholde taushetsplikten.

2. Taushetsplikten etter nr. 1 er ikke til hinder for at opplysninger gis

a. til offentlig myndighet som kan ha bruk for dem i sitt arbeid med toll, skatt, avgifter, tilskudd eller bidrag av offentlige midler,

b. til offentlig myndighet for bruk i forbindelse med håndheving av lovgivningen om inn- og utførsel av varer, regnskapsplikt, revisjonsvesen, valutaregulering eller aksjeselskaper, eller som reviderer offentlig virksomhet,²

c. til offentlig myndighet for bruk til statistikkformål,³

d. til offentlig myndighet når det er nødvendig for å innhente ytterligere opplysninger.

e. til offentlig oppnevnt granskningskommisjon.

f. til politi, påtalemyndighet eller skattemyndighet i forbindelse med samarbeid med sikte på å bekjempe, hindre og undersøke overtredelser av tolllovgivningen: gjelder opplysningene straffbare handlinger utenfor tollvesenets forvaltningsområde, kan opplysninger bare gis når det foreligger skjellig grunn til mistanke om overtredelse som kan medføre høyere straff enn fengsel i 6 måneder.

g. til andre ifølge lovpåbud som fastsetter eller klart forutsetter at taushetsplikten ikke skal være til hinder for å gi opplysningene.²

h. i forbindelse med utveksling av informasjon (samordning) som forutsatt i lov om Oppgaveregisteret.

3. Departementet kan uten hinder av nr. 1 godkjenne at opplysninger gis

a. til forskningsformål i samsvar med forvaltningsloven⁴ § 13 d.

b. som vitneprov eller ved dokumentfremleggelse under rettergang.⁵

4. Hvis opplysninger gis med hjemmel i nr. 2 eller nr. 3 bokstav a til noen som ikke selv har taushetsplikt etter annen lov, gjelder taushetsplikten etter nr. 1 tilsvarende for den som får opplysningene. Den som gir opplysningene skal samtidig gjøre oppmerksom på det. Opplysningene kan likevel brukes til det formål som begrunnet at de ble gitt.

5. Forvaltningsloven §§ 13 – 13 e gjelder ikke som utfyllende bestemmelser for taushetsplikten etter denne paragraf.

6. Informasjonsutveksling med fremmed stat er ikke omfattet av denne bestemmelse.⁶

Endret ved lover 3 juni 1994 nr. 14, 6 juni 1997 nr. 35 (i kraft 1 nov 1997 iflg. res. 10 okt 1997 nr. 1088).

1 Jfr. stkl. § 121.

2 Jfr. lov 8 feb 1918.

3 Jfr. lov 16 juni 1989 nr. 54.

4 Lov 10 feb 1967.

5 Jfr. tvml. § 204 første ledd nr. 2 og strpl. § 118 første ledd.

6 Jfr. § 4 første ledd nr. 2.

Kap. III. Alminnelige bestemmelser om tollkontrollen og tollbehandling.

§ 9. Tollvesenet skal kreve inn toll i samsvar med tolltariffens innledende bestemmelser og tolltariffen for øvrig, slik den hvert år blir fastsatt av Stortinget.

Tollvesenet skal videre føre kontroll med at gjeldende bestemmelser om vareførsel til og fra tollområdet¹ blir overholdt og kreve inn andre offentlige avgifter i den utstrekning tollvesenet måtte bli pålagt slik plikt.²

Toll er tvangsgrunnlag for utlegg.³ Det samme er godtgjørelser til statskassen, renter⁴ og omkostninger i henhold til denne lov.

Regresskrav på grunn av innfrielse av tollvesenets krav er tvangsgrunnlag for utlegg.

[Det skal betales rente av toll som ikke er betalt i rett tid. Hvis det er betalt for meget toll, kan det gis rentegodtgjørelse. Kongen⁵ fastsetter størrelsen av renten og rentegodtgjørelsen og gir nærmere regler om rentebetalingen og rentegodtgjørelsen.]

Endret ved lover 26 juni 1992 nr. 86, 3 juni 1994 nr. 14, (i kraft 1 nov 1994 iflg. vedtak 20 okt 1994 nr. 943 – første ledd fra den tid Finansdepartementet bestemmer).

1 Se § 1 nr. 1.

2 Jfr. lov 19 juni 1969 nr. 66 kap. XVI.

3 Jfr. evangsl. § 7–2.

4 Jfr. første ledd.

5 Finansdepartementet iflg. res. 3 juni 1994 nr. 374.

§ 10.¹ Tollvesenet skal under sin kontrollvirksomhet gis uhindret adgang utendørs overalt langs kysten, i havneområder, til jernbanelinjer med tilhørende stasjonsområder, til landingsplasser for luftfartøyer² og til områder som støter inn til landegrensen.

1 Jfr. § 13.

2 Se § 1.

§ 11.¹ Tollvesenet kan stanse og foreta undersøkelse av:

1. fartøyer og luftfartøyer over alt på tollområdet,²
2. ethvert annet transportmiddel underveis fra eller til grensen for tollområdet,
3. vareførsel til eller fra tollområdet uten bruk av transportmiddel,
4. vareførsel fra eller til anløpssted for fartøy eller landingsplass for luftfartøy.

Tollvesenet kan treffe de tiltak som anses nødvendige for gjennomføringen av kontrollen med transportmidler og vareførsel som nevnt i første ledd.

Vareieren eller den som har omsorg for varen på vegne av vareieren, skal gis anledning til å være til stede ved undersøkelser som nevnt i første ledd, med mindre dette vil føre til uforholdsmessige forsinkelser eller vansker for øvrig.

Endret ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

1 Jfr. §§ 13 og 14.

2 Jfr. §§ 1 og 2.

§ 12.¹ For å bringe på det rene om en vare er eller søkes unndratt tollvesenets kontroll, kan tollvesenet foreta undersøkelse:

1. over alt utendørs når undersøkelsen skjer i umiddelbar tilknytning til forfølgelse av et forhold som antas å innebære en slik unndragelse av kontrollen,
2. over alt utendørs i områder hvor lossing eller lasting foregår eller antas å ha foregått,
3. over alt i pakkhus eller andre bygninger på steder hvor lossing eller lasting foregår eller har foregått,
4. av jernbanetog over alt på tollområdet,²
5. på person:
  - a. som ferdes til eller fra grensen for tollområdet,
  - b. som befinner seg i eller underveis fra eller til transportmiddel som er underveis fra eller til grensen for tollområdet,
  - c. som forlater lagringsplasser for uforollede varer,
  - d. som befinner seg på eller underveis fra eller til anløpssted for fartøy eller landingsplass for luftfartøy i utenriks trafikk,

e. som befinner seg på sted og under forhold hvor tollvesenet kan foreta undersøkelse i henhold til punktene 1–3 i denne paragraf, og som nustenkes for å wandra varer fra kontroll.

Endret ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

- 1 Jfr. §§ 13 og 14.
- 2 Se § 1 nr. 1.

§ 13. Nektes tollvesenet adgang til transportmiddel, sted eller område, hvor det etter §§ 10–12 og § 49 annet ledd har rett til å ferdes eller til å foreta undersøkelser, kan det skaffe seg adgang med makt.¹

- 1 Jfr. § 64 og sirl. § 326.

§ 14. Enhver som ferdes fra eller til grensen, fører av transportmiddel og enhver som ellers befinner seg på sted og under forhold som nevnt i §§ 11 og 12, plikter¹ å stanse når tollvesenet ved tegn eller på annen måte forlanger det. Vedkommende plikter å gi tollvesenet alle de opplysninger og yte den hjelp som tollvesenet finner nødvendig for gjennomføring av kontrollen. Når det forlanges, plikter han også å forevise de varer han måtte bringe med.

- 1 Jfr. § 64.

§ 15. Kongen¹ kan gi nærmere forskrifter² om tollkontrollen og tollbehandlingen og kan herunder fastsette:

1. den fremgangsmåte som skal følges ved undersøkelser og iverksettning av kontrolltiltak etter §§ 11–14.
2. de dokumenter og erklæringer m.v. som skal legges fram og de opplysninger for øvrig som skal gis
  - a) i forbindelse med tollekspedisjon³ og andre tollforretninger,
  - b) for kontroll med varers opprinnelse, og
  - c) for kontroll med at en vare lovlig er kommet fram til bestemmelsesstedet.
3. på hvilken måte og hvor lenge slike dokumenter og erklæringer skal arkiveres, herunder dokumenter og erklæringer som er overført ved hjelp av elektronisk databehandling.

Kongen⁴ kan videre fastsette forskrifter² om tollvesenets adgang til å gi forhåndsuttalelser om tarifferingen av varer på grunnlag av gjeldende tolltariff.

Endret ved lov 26 juni 1992 nr. 72. Endret ved lov 19 juni 1997 nr. 65 (i kraft fra den tid Finansdepartementet bestemmer iflg. res. 19 juni 1997 nr. 613).

- 1 Finansdepartementet iflg. res. 24 nov 1967 og 26 juni 1992 nr. 470 (etter nr. 3)
- 2 Jfr. lov 10 feb 1967 kap. VII.
- 3 Se § 1.
- 4 Finansdepartementet eller til den departementet benyttniger iflg. res. 30 nov 1990 nr. 943.

§ 16. Når anudumping- eller utjevningstoll er pålagt en vare, eller når det kan bli spørsmål om å pålegge slik toll, kan den myndighet Kongen bestemmer¹ innhente eller la innhente nærmere opplysninger om priser, produksjon, omsetning, fortjeneste og andre forhold angående slike varer eller varer av liknende slag, utenlandske så vel som innenlandske. Plikt² til å meddele slike opplysninger påhviler enhver som innfører, produserer, bearbeider eller omsetter slike varer.

Opplysningsplikt som nevnt har også følgende myndigheter:

1. myndigheter som har til oppgave å føre kontroll med at bestemmelsene i lov om konkurranse i ervervsvirksomhet og lov om pristiltak overholdes
2. myndigheter som har til oppgave å gjennomføre regulering og kontroll av innførsel og utførsel.

Disse myndigheter kan meddele opplysninger uten hinder av den taushetsplikt som ellers påhviler dem, og taushetsplikten er heller ikke til hinder for at bøker og dokumenter som befinner seg hos slike myndigheter blir gransket etter § 17.

Endret ved lov 11 juni 1993 nr. 65. Endret ved lov 19 juni 1997 nr. 65 (i kraft fra den tid Finansdepartementet bestemmer iflg. res. 19 juni 1997 nr. 613).

- 1 Finansdepartementet iflg. res. 24 nov 1967.
- 2 Jfr. § 64.

§ 16 A. Offentlige myndigheter, offentlige innretninger m.v. og tjenestemenn plikter etter krav fra tollvesenet å gi opplysninger som de er blitt kjent med i sitt arbeid og som er av betydning for tollvesenet i dets kontrollvirksomhet. I nødvendig utstrekning skal opplysningene gis i form av utskrift av protokoll, kopi av dokumenter m.v.

Uten hinder av den taushetsplikt som de ellers har,¹ skal myndigheter som fastsetter eller innkrever skatt eller avgifter eller som utbetaler erstatninger eller tilskudd m.v. eller som utsteder lisenser for import eller eksport av varer, etter krav fra tollvesenet gi opplysninger om de fastsatte, innkrevde eller utbetalte beløp og om grunnlaget for dem.

Tilføyd ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

- 1 Jfr. f.eks. ligni. § 3–13 nr. 2 bokstav a.

§ 17. For å kontrollere riktigheten av dokumenter, erklæringer eller andre opplysninger som pliktes gitt etter denne lov, kan tollvesenet eller den myndighet Kongen¹ bestemmer foreta eller la foreta undersøkelse av bedriftslokale som helt eller delvis disponeres av den opplysningspliktige. På forlangende skal den opplysningspliktige uten opphold legge frem, utlevere eller sende inn regnskapsbøker, bilag, kontrakter, korespondanse, styre- og forhandlingsprotokoller, og andre dokumenter av betydning for kontrollen. Tollvesenet kan også ta ut til undersøkelse nødvendige prøver av varer. Slike prøver kan tas uten vederlag.

Om nødvendig kan det kreves hjelp av politiet til å få utlevert bøker, dokumenter, varer m.v.

Første og annet ledd gjelder tilsvarende overfor vedkommende importør, eksportør eller produsent for å kontrollere riktigheten av utferdigede fakturaer, opprinnelsesbevis eller andre særlige legitimasjonsdokumenter.

På forlangende fra Riksrevisjonen skal den oppgavepliktige uten opphold legge frem dokumenter og erklæringer som legitimerer data overført ved hjelp av elektronisk databehandling.

Endret ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

1 Finansdepartementet iflg. res. 3 juni 1994 nr. 374.

§ 18. Dersom tollvesenet finner at betryggende kontroll med fartøy¹ eller annet transportmiddel¹ bare kan skje ved hjelp av særskilt tollvakt eller gjeldende forskrifter,¹ plikter den ansvarlige for transportmidlet å betale de ekstraomkostninger som er forbundet med det. Samme plikt påhviler vareieren når særskilt tollvakt eller gjeldende forskrifter er nødvendig for kontroll med varer som blir liggende på losse- eller lasteplass eller i lagerskur.

Tollvesenet kan forlange at det stilles godkjent sikkerhet for riktig betaling av utgiftene. I tilfelle som nevnt i første ledd, første punktum, kan transportmidlet tilbakeholdes inntil sikkerhetsstillelse eller betaling finner sted.

Når tollvesenet forlanger det, plikter den ansvarlige å sørge for at tollvakten skaffes passende oppholdssted, og i fartøy også kjøpeplass.

Endret ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

1 Se § 1.

§ 19. (Opphevet ved lov 3 juni 1994 nr. 14.)

§ 20. Politiet og militære myndigheter plikter å yte tollvesenet nødvendig hjelp og beskyttelse under utførelsen av tollforretninger.

Havnevesenets tjenestemenn, fyrvoktere og statslosere som under sin tjeneste eller i stillings medfør får kjennskap til tolllovetredelser eller til forhold som viser at slike overtredelser tilsiktet, plikter så vidt mulig å hindre at dette skjer og skal i alle tilfeller uten ugrunnet opphold underrette tollvesenet eller påtalemyndigheten.

Statslosere plikter videre på anmodning å gi tollvesenet alle de opplysninger de sitter inne med om fartøyer langs kysten og i norske farvann.

Opplysninger som nevnt i annet og tredje ledd kan gis uten hinder av fattsatt taushetsplikt.

Endret ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

Kap. IV. Trafikken til og fra tollområdet.¹

1 Se § 1 nr. 1.

§ 21. Føreren plikter¹ å sørge for at transportmiddel som kommer til tollområdet på vei til innenriks sted, går direkte til sted hvor tollvesen er stasjonert, med mindre tollvesenets tillatelse til å gå til annet sted er innhentet på forhånd.

Kongen² kan bestemme at landverts vareførsel til eller fra tollområdet bare skal være tillatt på bestemte veier, og at fartøyer under fart i tollområdet skal følge bestemte seilingsleder.

1 Jfr. § 64.

2 Finansdepartementet iflg. res. 24 nov 1967.

§ 22. Når et transportmiddel er kommet fra utlandet til innenriks sted, plikter¹ føreren i samsvar med gjeldende forskrifter snarest mulig å melde fra til tollvesenet om ankomsten. Han plikter å legge fram de dokumenter og gi de opplysninger som til enhver tid kan kreves etter gjeldende forskrifter.

Melding, dokumenter og opplysninger som nevnt i første ledd kan gis av mekler, ekspeditør eller annen på førerens vegne.

Endret ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

1 Jfr. § 64.

§ 23. Når ikke annet følger av gjeldende forskrifter,¹ må det ikke² losses eller på annen måte fjernes varer fra transportmiddel som er kommet til tollområdet,³ før tollvesenet har gitt samtykke til det.

Ved lossing i nødstilfelle plikter⁴ føreren snarest mulig å melde fra til tollvesenet om lossingen.

Kongen⁵ kan gi nærmere forskrifter om lossingen og kan herunder fastsette, at lossing bare kan finne sted ved bestemte steder eller i bestemte områder.

Endret ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

1 Jfr. § 1.

2 Jfr. § 61.

3 Se § 1 nr. 1.

4 Jfr. § 64.

5 Finansdepartementet iflg. res. 24 nov 1967.

§ 24. Enhver som bringer varer til eller fra tollområdet,¹ plikter² når det kreves etter gjeldende forskrifter,³ å oppgi eller å legge v. rne fram for tollvesenet til kontroll.

Endret ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

1 Jfr. § 1 nr. 1.

2 Jfr. § 64.

3 Jfr. § 1.

§ 25. (Opphevet ved lov 3 juni 1994 nr. 14.)

§ 26. Så lenge det i et transportmiddel finnes ufortollet vare,¹ må føreren ikke² la transportmiddelet gå videre til et annet sted i tollområdet¹ før tollvesenet har gitt tillatelse til det.

For denne videre reise får bestemmelsene i § 21–25 og i første ledd tilsvarende anvendelse.

Endret ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

1 Se § 1.

2 Jfr. § 64.

§ 27. Uten samtykke fra tollvesenet må¹ ingen foreta innlasting av varer i fartøy bestemt til utlandet. Unntatt fra dette er produkter av fiske og fangst som er tatt ombord i fartøyet på fiske- og fangstfeltene.

Er varene innlastet uten samtykke fra tollvesenet, plikter² fartøyets fører å la varene losse igjen, hvis tollvesenet finner dette nødvendig av hensyn til undersøkelse av varene eller beregning av pliktige avgifter. Kongen³ kan fastsette at bestemmelsene i første og annet ledd skal få anvendelse for andre transportmidler.

¹ Jfr. § 64.

² Finansdepartementet iflg. res. 24 nov 1967.

§ 28. Før et transportmiddel forlater tollområdet¹ plikter² føreren i samsvar med gjeldende forskrifter å melde fra til tollvesenet om avreise. Bestemmelsene i § 22 får tilsvarende anvendelse.

Endret ved lov 3 juni 1994 nr. 14.)

¹ Se § 1 nr. 1.

² Jfr. § 64.

Kap. V. Tollekspedisjon av varer.

Endres ved lov 19 juni 1997 nr. 65 (i kraft fra den tid Finansdepartementet bestemmer iflg. res. 19 juni 1997 nr. 613). - Ved lovendring 3 juni 1994 nr. 14 utgår avsnittsoverskriftene «Innførsel» og «Utførsel».

§ 29. Varer som innføres til tollområdet¹ skal umiddelbart tollekspederes på det tollsted som ligger nærmest lossestedet, hvis ikke annet følger av lov eller forskrift.²

Dersom varen ikke tollekspederes umiddelbart, må den legges inn på tollager³ eller annen likestilt lagringsplass.⁴ Med tollvesenets godkjenning og mot slik eventuell sikkerhetsstillelse kan varen likevel midlertidig bli liggende på losseplassen, eller lagres på annen måte.

Kongen⁵ kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om tollekspedisjonsrutiner etter første ledd, og om lagring etter annet ledd, herunder om tollvesenets adgang til å kreve dekket omkostninger ved lagerholdet og til å kreve sikkerhet.

Endret ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

¹ Se § 1 nr. 1.

² Jfr. § 1.

³ Se § 1 nr. 14.

⁴ Se § 48.

⁵ Finansdepartementet iflg. res. 24 nov 1967.

§ 30.¹ Tollvesenet kan for vareeierens regning tilbakeholde eller hente inn vare som ikke blir tollekspedert innen fastsatte frister, eller som er disponert over i strid med §§ 29 og 32. Kongen² kan gi forskrift om lagring av varene, herunder om tollvesenets adgang til å kreve dekket omkostninger knyttet til lagerholdet.

Vare som er tilbakeholdt eller innhentet etter første ledd, kan selges gjennom namsmyndighetene etter reglene om tvangssalg³ så langt de passer. Salg kan begjæres 14 dager etter at skriftlig varsel er sendt vareeieren. Bestemmelsene i tvangsfullbyrdelsesloven § 8-16 første ledd gjelder ikke i dette tilfelle. Har vareeieren ikke kjent adresse, kan salg skje 14 dager etter lossingen (avlesingen).

Toll og offentlige avgifter⁴ skal dekkes foran tollagerholders krav. Etter at samtlige krav er dekket, tilfaller mulig overskytende beløp vareeieren dersom han melder seg innen 3 måneder etter at salget fant sted. Etter utløpet av dette tidsrom, tilfaller beløpet statskassen.

Endret ved lover 26 juni 1992 nr. 86, 3 juni 1994 nr. 14.

¹ Jfr. §§ 47 og 54.

² Finansdepartementet iflg. res. 3 juni 1994 nr. 374.

³ Jfr. tvangsl. kap. 8.

⁴ Se § 1 nr. 4 og 5.

§ 31. (Opphevet ved lov 3 juni 1994 nr. 14.)

§ 32. Den som vil disponere over en vare som ikke er tollekspedert,¹ må² i samsvar med gjeldende forskrifter³ legge frem for tollvesenet en søknad med tilhørende opplysninger (tolldeklarasjon) om det.

Tollvesenet kan nekte tollekspedisjon av en vare inntil pliktige opplysninger eller oppgaver om varen er meddelt.

Den som vil disponere over tollekspedert vare på annen måte enn angitt i tolldeklarasjonen eller bestemt i tollekspedisjonen, må i samsvar med gjeldende forskrifter legge frem særskilt tolldeklarasjon om det.

Når varen er tollekspedert,⁴ og etter at toll, avgifter og påløpne omkostninger er betalt eller belastet tollkreditkonto eller lignende, kan vareeieren disponere over varen i samsvar med tollekspedisjonen.

Kongen⁵ kan fastsette forskrifter om tollekspedisjon, herunder gi bestemmelser om utsettelse av eller fritak fra deklarasjonsplikt.

Endret ved lover 30 mai 1975 nr. 17, 3 juni 1994 nr. 14.

¹ Se § 1 nr. 6.

² Jfr. § 61 og 64.

³ Jfr. § 1.

⁴ Finansdepartementet iflg. res. 3 juni 1994 nr. 374.

§ 33. Finner vareeieren ved tollekspedisjon at han ikke vil motta varen, har han uten hensyn til hva han måtte ha opplyst i tolldeklarasjon om ekspedisjonsmåten, adgang til å utføre varen igjen til utlandet etter særskilt deklarasjon. Han kan også avstå varen til tollvesenet, som i så fall enten kan realisere varen¹ inntekt for statskassen eller tilintetgjøre den.

Blir varene tilintetgjort, plikter vareeieren å betale omkostningene ved det og likedan de omkostni²

ger som tidligere er påløpt. Tilsvarende gjelder dersom det innkomne beløp ved realisasjon ikke dekker omkostninger som nevnt.

Retten til å gjenutføre eller avstå en vare uten at toll skal betales, gjelder ikke vare som er innført eller disponert over i strid med tollavgivningen eller tollvesenets vedtak. Tollvesenet kan likevel tillate at varen gjenutføres eller avstås uten at toll skal betales, når det foreligger spesielle omstendigheter knyttet til innførselen eller dis oneringen.

Endret ved lov 30 mai 1975 nr. 17, 3 juni 1994 nr. 14.

§ 34. (Opphevet ved lov 3 juni 1994 nr. 14.)

§ 35. Kongen¹ gir nærmere forskrifter om adgangen til å gi kreditt for tollavgifter,² for godtgjørelser til statskassen i henhold til denne lov og for påløpne omkostninger. For slik kreditt kan kreves særskilt godtgjørelse til statskassen etter nærmere forskrifter som fastsettes av departementet. Fra forfallsdagen kan beregnes renter. Departementet kan gi forskrifter om beregning og betaling av renter ved sen betaling.

Endret ved lov 12 juni 1987 nr. 38. Endres ved lov 3 juni 1994 nr. 14 fra den tid Finansdepartementet bestemmer.

1 Finansdepartementet iflg. res. 24 nov 1967.

2 Se § 1.

§ 36. Innsigelse mot den vekt eller det kvantum som tollvesenet har lagt til grunn ved tollekspedisjonen, kan ikke reises etter at varen er utlevert, med mindre innsigelsen gjelder manko i vedkommende vareparti og tollvesenet finner det godtgjørt at denne manko forelå ved innførselen.

Vare som er lagt inn på tollvesenets pakkhus eller opplagssteder¹ må ikke utleveres til andre enn den som ved konnossement, fraktbrev eller annen legitimasjon godtgjør å ha rådighet over varen. Tollvesenet kan kreve lagt fram erklæring fra den som har sørget for transport av varen til stedet om at det ikke er noe til hinder for utlevering av varen.

Endret ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

1 Jfr. kap. VII.

§ 37.¹ Vareeieren,² eller den som på hans vegne har omsorg for varen ved innførsel til tollområdet,³ er ansvarlig for toll av varer som ikke blir tollekspedert eller som ikke blir lagt inn på tollvesenets lager eller annen likestilt lagringsplass.⁴ Tollbeløpet fastsettes av tollvesenet på grunnlag av foreliggende oppgaver og opplysninger om varen. Foreligger det ikke tilstrekkelige oppgaver og opplysninger for beregning av tollbeløpet, fastsettes dette etter tollvesenets skjønn. Kravet kan frafalles når det etter tollvesenets skjønn ikke er noe å legge vedkommende til last.

Endret ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

1 Jfr. § 52.

2 Se § 1 nr. 3.

3 Se § 1 nr. 3.

4 Se § 48.

§ 38. (Opphevet ved lov 3 juni 1994 nr. 14.)

§ 39. (Opphevet ved lov 3 juni 1994 nr. 14.)

§ 40. Enhver som vil utføre vare fra tollområdet,¹ plikter,² når det kreves etter gjeldende tolllovsforskrifter, å melde fra om det til tollvesenet. Når ikke noe annet er særskilt fastsatt, skal tolldeklarasjon legges fram i så god tid at varen kan undersøkes før innlastingen.

Endret ved lov 30 mai 1975 nr. 17. Endres ved lov 19 juni 1997 nr. 65 (i kraft fra den tid Finansdepartementet bestemmer iflg. res. 19 juni 1997 nr. 613 – endrer paragraffallet til 38).

1 Se § 1 nr. 1.

2 Jfr. § 64.

Tilbakehold av varer som krenker immaterialrettigheter

Overskriften tilføyd ved lov 20 des 1996 nr. 104 (i kraft 1 jan 1997 iflg. res. 20 des 1996 nr. 1155).

§ 41.¹ I midlertidige forføyninger til sikring av immaterialrettigheter² eller tvangsfullbyrdelsesloven § 15 13 skal det angis hvilke varer tollvesenet skal holde tilbake og i hvor lang tid tollvesenet skal søke å avdekke slike varer. Retten underretter tollvesenet om forføyningen.

erstatning til vareieren, underrettes tollvesenet først når saksøkeren har stilt sikkerhet. I underretningen skal retten ta med de tilleggsopplysninger om varene s m den har kjennskap til og som kan hjelpe tollvesenet til å avdekke varer s m skal holdes tilbake.

Når tollvesenet har mottatt underretning fra namsretten om at det skal holde angitte varer tilbake fra frigjøring, skal det søke å avdekke slike varer som det får til tollbehandling. Kongen kan ved forskrift gi nærmere bestemmelser om tollvesenets kontroll av varer som skal tilbakeholdes til sikring av immaterialrettigheter.²

Når tollvesenet har avdekket varer som det skal holde tilbake, skal det straks gi varsel om dette til namsretten, saksøkeren, vareieren og i tilfelle den som representerer vareieren overfor tollvesenet eller som på vareierens vegne har omsorg for varen ved innførsel. I varselet skal det opplyses om at varene blir holdt tilbake i samsvar med den midlertidige forføyningen inntil namsretten eller saksøkeren bestemmer annet eller namsretten gir beskjed om at forføyningen er rettskraftig opphevet eller fallt bort.

Dersom retten mottar melding fra tollvesenet om at det har til tollbehandling varer som ikke skal frigjøres, skal retten straks sette en kort frist for saksøkeren til å reise søksmål mot vareieren om det krav forføyningen skal sikre, med mindre retten allerede har fastsatt en slik frist. Namsretten kan etter begjæring

beslutte at en part skal ha adgang til å undersøke varene hos tollvesenet. Er forføyningen besluttet uten innkalling til muntlig forhandling, kan vareeieren og enhver annen som er rammet av forføyningen, kreve etterfølgende muntlig forhandling som nevnt i tvangsfullbyrdsloven § 15–10.

Tollvesenets tilbakehold av varene fritar ikke vareieren fra plikten til å legge frem tolldokumentasjon for varene og til å betale toll, avgifter og omkostninger. Saksøkeren er ansvarlig ved siden av vareeieren for skyldig lagerleie, og skal varsles etter § 47 annet ledd på samme måte som vareeieren før varen kan tvangssettes på grunn av manglende betaling av lagerleie. For øvrig kan varen ikke tvangssettes etter §§ 30, 47 og 53 før den kan frigjøres.

Opphever retten forføyningen eller treffer den avgjørelse om at forføyningen er falt bort, skal den underrettede tollvesenet om det når avgjørelsen er rettskraftig. I tilfeller som nevnt i tvangsfullbyrdsloven § 15–12 kan tollvesenet anmode renen om å treffe avgjørelse om at forføyningen er falt bort.

Opphevet ved lov 3 juni 1994 nr. 14, tilføyd igjen ved lov 1996 nr. 104 (i kraft 1 jan 1997 iflg. res. 20 des 1996 nr. 1155). Endres ved lov 19 juni 1997 nr. 65 (i kraft fra den tid Finansdepartementet bestemmer iflg. res. 19 juni 1997 nr. 613 – endrer paragrafallet til 39).

1 Jfr. tvflb. § 15–13.

2 Jfr. lover 4 mars 1961 nr. 4 og 5. 12 mai 1961 nr. 2. 15 des 1967 nr. 9. 17 april 1970 nr. 21. 21 juni 1985 nr. 79. 15 juni 1990 nr. 27. 12 mars 1993 nr. 32.

Kap. VI. Mengdebestemmelse og verdsettelse.

Overskriften endres ved lov 19 juni 1997 nr. 65 (i kraft fra den tid Finansdepartementet bestemmer iflg. res. 19 juni 1997 nr. 613 – endringsloven tilføyer også nye §§ 40 til 44).

§ 42. Er tollverdi ikke deklareret, eller er det grunn til å tvile på at en deklarat tollverdi er riktig, fastsettes tollverdien i samsvar med tolltariffens regler.

Endret ved lov 3 juni 1994 nr. 14. Endres ved lov 19 juni 1997 nr. 65 (i kraft fra den tid Finansdepartementet bestemmer iflg. res. 19 juni 1997 nr. 613 – endrer paragrafallet til 34).

§ 43. (Opphevet ved lov 3 juni 1994 nr. 14.)

§ 44. (Opphevet ved lov 3 juni 1994 nr. 14.)

Kap. VII. Lagring av uførtollete varer.

Kapitteloverskriften endret og avsnittsoverskrifter tilføyd ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

Tollvesenets pakkhus og opplagssteder.

§ 45. For de varersom er lagt inn på tollvesenets pakkhus eller opplagssteder har det offentlige ansvar som for betrodde gods.¹

1 Jfr. NL 5–8–17.

§ 46. Tollvesenet kan gi vareeier adgang til å reparere emballasje eller foreta annen behandling av varen for å hindre at den blir ødelagt. Om nødvendig kan tollvesenet gjøre dette på vareeierens² kostnad. Kongen² kan gi nærmere forskrifter om adgang til deling av pakninger, ompakking av varen, sortering og liknende.

1 Se § 1 nr. 3.

2 Finansdepartementet iflg. res. 24 nov 1967.

§ 47.¹ Kongen² fastsetter hvor lenge varen kan ligge på tollvesenets pakkhus og opplagssteder. Kongen kan gi forskrift om lagring av varene, herunder om tollvesenets adgang til å kreve dekket omkostninger knyttet til lagerholdet.

Er varen ikke tatt ut innen utløpet av den fastsatte frist, eller er skyldig lagerleie ikke betalt ved forfall, kan varen settes gjennom namsmyndighetene etter reglene om tvangssalg³ så langt de passer. Salg kan begjæres 14 dager etter at skriftlig varsel er sendt vareeieren.⁴ Bestemmelsene i tvangsfullbyrdsloven⁵ § 8–16 første ledd gjelder ikke i dette tilfelle. Har vareieren ikke kjent adresse, kan slikt salg skje når det er gått 14 dager etter utløpet av de frister som er nevnt i første punktum.

Tollvesenet kan likeledes gjennom namsmyndighetene selge lite holdbare varer eller varer som holder på å bli ødelagt. Hvis det finnes nødvendig, kan varen i stedet tilintetgjøres. Vareeieren skal også i slike tilfeller så vidt mulig varsles på forhånd. Etter at samtlige kraver dekket, tilfaller mulig overskytende beløp vareeieren dersom han melder seg innen 3 måneder etter at salget fant sted. Etter utløpet av dette tidsrom, tilfaller beløpet statskassen. § 30 tredje ledd gjelder tilsvarende. § 33 annet ledd gjelder tilsvarende ved salg etter paragrafen ber.

Endret ved lover 26 juni 1992 nr. 86, 3 juni 1994 nr. 14.

1 Jfr. § 54.

2 Finansdepartementet iflg. res. 24 nov 1967.

3 Jfr. tvangs. kap. 8.

4 Se § 1 nr. 3.

Private pakkhus og opplagssteder.

§ 48. Kongen¹ kan gi offentlige institusjoner eller private tillatelse til å lagre uførtollete varer på tollager.² De nærmere vilkår for tillatelsen fastsettes i hvert enkelt tilfelle. Det kan herunder blant annet fastsettes:

1. for hvilken tid tillatelsen gis og på hvilken måte den kan bringes til opphør,
2. hvilken adgang vareeieren skal ha til å foreta ompakking og andre disposisjoner over varen på tollageret.
3. at tollagerholderen skal stille betryggende sikkerhet for det ansvar han måtte komme i overfor tollvesenet,
4. at lagerleie og andre vilkår for bruk av tollager skal godkjennes av tollvesenet,
5. at tollagerholderen skal betale en viss godtgjørelse til tollvesenet for utgifter ved tollkontrollen.
6. at tollagerholderen skal føre lagerregnskap.

Hvis de fastsatte vilkår ikke overholdes eller tollagerholderen på annen måte gjør seg skyldig i misbruk, kan tillatelsen tas tilbake.

Endret ved lover 4 des 1992 nr. 123, 3 juni 1994 nr. 14.

1 Finansdepartementet iflg. res. 24 nov 1967.

2 Se § 1 nr. 14.

§ 49. Kongen¹ fastsetter nærmere bestemmelser om de krav som må stilles til bygninger eller opplagsplasser, som skal kunne nyttes til lagring.

Kongen¹ gir forskrifter om tollkontrollen ved lagringsplassene og om tollbehandlingen ved innlegg og uttak av vare. Tollvesenet skal til enhver tid ha uhindret adgang over alt på lagringsplassene og kan foreta de undersøkelser som anses nødvendige.²

1 Finansdepartementet iflg. res. 24 nov 1967.

2 Jfr. § 13.

§ 50. Dersom lageret ikke til enhver tid holdes i forsvarlig og betryggende stand, og lagerholderen ikke etter rimelig varsel retter på forholdene, kan tollvesenet på hans kostnad treffe de nødvendige tiltak.

§ 51. Får tollagerholderen eller styreren av et lager kjennskap til at overtredelse av denne lov eller gjeldende forskrifter¹ finner sted på lageret, skal han så vidt mulig søke å hindre det. Han plikter² dessuten å melde forholdet til tollvesenet uten ugrunnet opphold.

Endret ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

1 Se § 1.

2 Jfr. § 64.

§ 52.¹ Lagerholderen er ansvarlig for toll og offentlige avgifter av vare som kommer bort under oppbevaringen eller som blir utlevert utenom tollvesenets kontroll. Toll- og avgiftsbeløp fastsettes av tollvesenet på grunnlag av foreliggende oppgaver og opplysninger om varen. Foreligger det ikke tilstrekkelige oppgaver og opplysninger til beregning av toll- og avgiftsbeløp, fastsettes disse etter tollvesenets skjønn. Kravet kan frafalles når det etter tollvesenets skjønn ikke er noe å legge lagerholderen til last.

1 Jfr. § 37.

§ 53. Tollvesenet kan fastsette hvor lenge en vare kan bli liggende på lagringsplass som nevnt i § 48. Er varen ikke tatt ut innen fristens utløp, kan tollvesenet 14 dager etter at skriftlig varsel er sendt vareeieren,¹ selge varen gjennom namsmyndighetene etter reglene om tvangssalg² så langt de passer. Bestemmelsen i tvangssalgsloven § 8-16 første ledd gjelder ikke i dette tilfelle. Har vareeieren ikke kjent adresse, kan slikt salg skje innen 14 dager etter utløpet av lagringsfristen. § 30 tredje ledd gjelder tilsvarende.

Endret ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

1 Se § 1 nr. 3.

2 Jfr. tvangsl. kap. 8.

§ 54.¹ Tollagerholderen har tilbakeholdsrett i varen for sitt krav på lagerleie. Denne tilbakeholdsrett er likevel ikke til hinder for at tollvesenet foretar salg etter § 53.

Endret ved lover 26 juni 1992 nr. 86, 3 juni 1994 nr. 14.

1 Jfr. § 47.

§ 55. Dersom handels- og næringsmessige hensyn tilsier det, kan Kongen med Stortingets samtykke gi tillatelse til opprettelse av frisoner eller frihavner hvor ufortollete varer kan oppbevares, deles, ompakkes eller eventuelt bearbeides. I den utstrekning Kongen bestemmer, kan industriell virksomhet og handel foregå i frisoner eller frihavner.

Frisoner eller frihavner opprettet i medhold av denne bestemmelsen er, med de begrensninger som Kongen måtte fastsette, å anse som utenfor tollområdet.¹

Kongen² kan gi nærmere bestemmelser om opprettelse og drift av slike soner og havner, bl.a. om

- a. i hvilken utstrekning bestemmelsene i dette kapittel og i de øvrige kapitler i tolloven skal få anvendelse for slike områder,
- b. godkjennelse av driftsansvarlig for området og hvilket ansvar godkjent driftsansvarlig har når det gjelder inngjerding eller annen avgiensning av området, overvåking av dette og av trafikken til og fra området av personer, transportmidler og varer,
- c. godkjennelse av firmaer eller bedrifter som ønsker å etablere seg i området.

Endret ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

1 Se § 1 nr. 1.

2 Finansdepartementet iflg. res. 3 juni 1994 nr. 374.

Kap. VIII. Sending av ufortollet vare.

Kapitelloverskriften endret ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

§ 56. Forpassing¹ kan bareskjette tollvesenets tillatelse. Slik sending kan bareskje til bestemt angitt tollsted. Kongen² kan i forskrift bestemme at varer kan sendes innen tollområdet uten forutgående tollekspedisjon.

Den som har fått tilfattelse til forpassing (avsenderen) og føreren av det transportmiddel som varen sendes med, plikter å sørge for at varesendingen uten unødig opphold blir brakt fram til det angitte tollsted, og skal deretter straks legge varen fram for tollvesenet i uforandret stand og mengde.

Blir en vare ikke bragt fram for tollvesenet på bestemmelsesstedet i samsvar med reglene i paragrafen her, eller viser det seg ved fremkomsten at varens mengde er mindre enn anført av tollvesenet på forpassingsstedet, plikter avsenderen å svare toll av de manglende varer. Tollbeløpet fastsettes av tollvesenet på grunnlag av foreliggende oppgaver og opplysninger. Foreligger det ikke tilstrekkelige oppgaver og opplysninger for beregning av tollbeløpet, fastsettes dette etter tollvesenets skjønn.

Toll som avsenderen måtte ha betalt, kan etter tollvesenets avgjørelse betales tilbake hvis det innen en frist tollvesenet fastsetter, blir godtgjort av varen likevel er kommet fram.

Blir det godtgjort av varen er gått til grunne, kan tollvesenet frafalle kravet på toll, forutsatt at tollvesenet på forpassingsstedet uten ugrunnet opphold er blitt underrettet om forholdet.

Endret ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

1 Se § 1 nr. 12.

2 Finansdepartementet iflg. res. 3 juni 1994 nr. 374.

§ 57. Kongen¹ kan gi forskrift om transitteringsprosedyrer, herunder om ansvar ved brudd på reglene om transittering.²

Bestemmelsene i § 56 anvendes på transittering så langt de passer.

Endret ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

1 Finansdepartementet iflg. res. 3 juni 1994 nr. 374.

2 Se § 1 nr. 13.

Kap. IX. Etterberegning og tilbakebetaling av toll.

§ 58. Når det ved innførselen av en vare er betalt for lite eller ikke er beregnet toll, kan vareeieren¹ eller den som har optrådt på hans vegne og som fremdeles har varen i sin besittelse, pålegges å betale det manglende beløp. Kravet må fremsettes innen 3 år etter fortollingen.

Er det ved uaktsomhet eller forsett hos vareeieren eller noen som representerer ham gitt uriktige eller mangelfulle opplysninger, eller er varen innført uten at fortolling har funnet sted, er fristen 3 år fra det tidspunkt tollvesenet oppdaget feilen. Kravet må i alle tilfeller fremsettes innen 10 år etter innførselstidspunktet.

Endret ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

1 Se § 1 nr. 3.

§ 59. Når det ved fortolling av en vare er betalt for meget toll, skal det for meget betalte tilbakebetales, såfremt kravet om tilbakebetaling fremsettes innen 3 år etter fortollingen.

Det som er fastsat i første ledd, skal likevel ikke være til hinder for at tollvesenet av rimelighetsgrunner tilbakebetaler toll også i andre tilfeller der det er betalt for meget toll på grunn av feil som skyldes tollvesenet.

Endret ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

§ 59 A. (Opphevet ved lov 3 juni 1994 nr. 14.)

Kap. X. Straff og administrative reaksjoner m.v.

Kapitelloverskriften endret ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

§ 60. De overtredelser som er nevnt i dette kapittel, er straffbare også når de er begått av uaktsomhet.

Forsøk er straffbar. Forsøk straffes på samme måte som bestemt for fullbyrdet overtredelse.

Medvirkning er straffbar. Medvirkeren straffes på samme måte som bestemt for hovedmannen.

De overtredelser som er nevnt i §§ 61-65 er forseelser.

§ 61.¹ Med bøter² eller fengsel inntil 6 måneder eller begge deler straffes den som i strid med bestemmelse gitt i eller med hjemmel i denne lov innfører eller utfører en vare utenom tollvesenets kontroll, eller som disponerer over en vare i strid med noen bestemmelse gitt i eller med hjemmel i denne lov.

Som ulovlig innførsel eller utførsel regnes også ikke å oppgi til tollvesenet vare som finnes ombord i fartøy eller annet transportmiddel³ når man er pliktig til det. Det samme gjelder når en vare for å unndras riktig tollbehandling, er gitt et villedende utseende eller er gjemt inne i eller blant andre varer.

På samme måte som i første ledd straffes fører av transportmiddel som ikke på forsvarlig måte søker å hindre at en vare ulovlig føres ut fra eller inn i transportmidlet.

Endret ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

1 Jfr. §§ 60 og 66.

2 Jfr. sml. § 27.

3 Jfr. § 1.

§ 62.¹ Med bøter² eller fengsel inntil 6 måneder eller begge deler straffes den som inngår avtale med noen i uten- eller utland med sikte på inn- eller utførsel av varer i strid med bestemmelse gitt i eller med hjemmel i denne lov.

Endret ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

1 Jfr. §§ 60 og 66.

2 Jfr. sml. § 27.

§ 63.¹ Med bøter² eller fengsel inntil 6 måneder eller begge deler straffes den som transporterer, oppbevarer, skjuler, avhender, overlater til andre eller erverver vare som er innført eller disponert over i strid med bestemmelser gitt i eller med hjemmel i denne lov.

Endret ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

1 Jfr. §§ 60 og 66.

2 Jfr. sml. § 27.

§ 64. Med bøter² eller fengsel inntil 6 måneder eller begge deler straffes den som i strid med bestemmelser gitt i eller med hjemmel i denne lov unnlater å følge fastsatte kontrollbestemmelser eller pålagte kontrolltiltak, unnlater å yte pliktig bistand eller unnlater å gi pliktige erklæringer eller deklarasjoner.

På samme måte straffes den som gir uriktige erklæringer, uriktige opplysninger eller legger fram uriktige legitimasjonsdokumenter eller på andre måter søker å vilde tollvesenet.³

På samme måte straffes den som her i riket utsteder eller foranlediger utstedt uriktig opprinnelsesbevis, faktura eller annet uriktig legitimasjonsdokument som er bestemt til å tjene som bevis ved tollekspedisjon av varer i et annet land.

Endret ved lover 30 mai 1975 nr. 17, 3 juni 1994 nr. 14.

1 Jfr. §§ 60 og 66.

2 Jfr. strl. § 27.

3 Jfr. § 38 og strl. § 372.

§ 65. Den som rettsstridig byter tollvesenets lås eller segl, eller lås eller segl påsatt eller godkjent av utenlandsk tollmyndighet som Norge etter konvensjon er forpliktet til å godta, straffes med bøter² eller fengsel inntil 6 måneder eller begge deler.

Er tollvesenets lås eller segl rettsstridig brutt, straffes den som er ansvarlig for låsen eller seglet med bøter hvis bruddet skyldes forsømmelse fra hans side eller hvis han ikke etter budet har truffet forsvarlige tiltak for å hindre at noen vare kunne fjernes eller forandres.

Bestemmelsene i første og annet ledd får tilsvarende anvendelse når noen rettsstridig skaffer seg adgang til varer som er under tollvesenets lås eller segl, selv om låsen eller seglet ikke er blitt brutt.

Endret ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

1 Jfr. §§ 60, 66 og 79, og strl. § 343.

2 Jfr. strl. § 27.

§ 68. Når en overtredelse av §§ 61–65 er særlig grov, er straffen bøter¹ eller fengsel inntil 2 år eller begge disse straffer.

Ved avgjørelsen av om overtredelsen skal regnes som særlig grov, legges vekt på om overtredelsen har stort omfang, om de varer den gjelder var bestemt til å omsettes av lovovertræderen, om denne tidligere er dømt for overtredelse av tolllovgivningen eller om det foreligger andre omstendigheter av særlig skjerpene art.

1 Jfr. strl. § 27.

§ 67. Dersom eieren av en vare som har vært gjenstand for overtredelse etter dette kapittel, ikke er kjent eller har kjent oppholdssted i riket, og heller ikke lovovertræderen er kjent eller har kjent oppholdssted i riket, tilfaller varen statskassen, såfremt eieren ikke har meldt seg innen 1 måned etter at varen kom i det offentlige besittelse.

Endret ved lov 26 jan 1973 nr. 2.

§ 68. Kongen kan bestemme at botelegging på stedet for tollovertrædelser av nærmere angitt art kan skje ved forenklet forelegg etter faste bøtesatser. I slikt forelegg kan straffebudet og det straffbare forhold betegnes ved stikkord eller på lignende måte.

Forelegget skal alltid omfatte inndragning av de varer som har vært gjenstand for tollovertrædelser. I stedet for varene kan inndras det beløp som svarer til varenes verdi.

Tolltjenestemann kan gis myndighet til å utfertigede forenklet forelegg.

Blir forelegget ikke straks vedtatt, faller det bort. Er siktede under 18 år, kan det gis en kort frist for vedtagelsen av forelegget.

Påtalemyndigheten kan til gunst for siktede oppheve et vedtatt forelegg.

Kongen gir nærmere regler om bruk av forenklet forelegg etter denne paragraf og fastsetter bøtesatser og subsidiær fengselssstraff for de tollovertrædelser som ordningen skal omfatte.

Opphevet ved lov 26 jan 1973 nr. 2, tilføyd ved lov 10 juni 1983 nr. 56. Endres ved lov 19 juni 1997 nr. 65 (i kraft fra den tid Finansdepartementet bestemmer tilg., res. 19 juni 1997 nr. 613).

§ 69. Vareeier¹ eller den som har hatt omsorg for varen eller representert ham overfor tollvesenet kan ilegges tilleggstoll med inntil 60 pst. av toll fastsatt etter denne lov og tolltariffens bestemmelser, dersom han forsettlig eller uaktsomt har overtrådt denne lov eller forskrifter gitt i medhold av denne lov, og statskassen derved er eller kunne ha vært unndratt toll.

Tilsvarende gjelder hvor det i forbindelse med tollekspedisjon² er unnlatt gitt pliktige opplysninger, eller gitt uriktige opplysninger.

Tilleggstoll kan legges inntil 3 år regnet fra det tidspunkt tollvesenet oppdaget feilen, men ikke senere enn 10 år fra innførselstidspunktet.

Opphevet ved lov 26 jan 1973 nr. 2, tilføyd ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

1 Se § 1 nr. 3.

2 Se § 1 nr. 6.

§ 70. Personer som har opptrådt i strid med bestemmelsene i denne lov eller gjeldende forskrifter eller i strid med meddelt tillatelse, eller som har gjort seg skyldig i annet straffbart forhold overfor tollvesenet, kan forbyes adgang til å representere vareeier¹ ved tollekspedisjon² av varer.

Opphevet ved lov 26 jan 1973 nr. 2, tilføyd ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

1 Se § 1 nr. 3.

2 Se § 1 nr. 6.

§ 71. (Opphevet ved lov 26 jan 1973 nr. 2.)

§ 72. Transportmiddel¹ og andre ting som har vært brukt i overtredelse som nevnt i dette kapittel, kan tilhalesholdes til sikring av inndragningsbeløp og bøter som eieren eller noen i tjeneste på transportmidlet er

eller antas å ville bli ilagt i anledning av overtredelsen, såfremt overtredelsen gjelder være som er toll- eller avgiftspliktig ved innførsel.

Ting som er tilbakeholdt med hjemmel i denne paragraf, kan selges til dekning av det beløp tilbakeholdelsen gjelder og påløpne omkostninger, dersom beløpet ikke er betalt eller sikret på annen måte innen 1 måned etter at fastsettelsen av kravet er blitt endelig. Salget kan skje gjennom namsmyndighetene etter reglene om tvangssalg¹ så langt de passer. Bestemmelsen i tvangsfullbyrdsloven § 8-16 første ledd gjelder ikke dette tilfelle. Eieren eller hans representant skal være git underretning iherom minst 14 dager før salget finner sted, såfremt adressen er kjent. § 30 tredje ledd annet og tredje punktum gjelder tilsvarende.

Endret ved lover 26 juni 1992 nr. 86, 3 juni 1994 nr. 14.

1 Se § 1.

2 Jfr. tvangsl. kap. 8.

§ 73. Foreligger skjellig grunn til mistanke om overtredelse som nevnt i dette kapittel, kan tollvesenet legge beslag på ting det kan bli tale om å inndra. Er overtredelsen av den art at den kan gi anledning til inndragning av transportmiddel eller hel eller delvis inndragning av last i transportmidlet, plikter føreren og den øvrige besetning etter krav fra tollvesenet å føre transportmidlet til det sted som tollvesenet bestemmer.

Når vilkårene for pågripelse etter reglene i straffeprosessloven¹ er til stede, kan den foretas av tollvesenet, som snarest mulig skal overlevere den pågrepne til politiet.

1 Se strpf. kap. 14.

§ 74. Tollvesenet tar beslaglagte ting i forvaring når Kongen ikke har fastsatt noe annet.

Ting som er utsatt for hurtig bødervelse og levende dyr kan straks utleveres eieren mot betaling av toll og offentlige avgifter samt deponering av et beløp som svarer til tingens verdi eller mot annen sikkerhet. Såfremt eieren ikke vil overta tingen eller han ikke kjennes, kan tingen selges gjennom namsmyndighetene etter reglene om tvangssalg¹ så langt de passer. Bestemmelsene i tvangsfullbyrdsloven § 8-16 første ledd gjelder ikke i dette tilfelle. § 30 tredje ledd annet og tredje punktum gjelder tilsvarende.

Kongen² kan treffe bestemmelse om at også andre ting kan utleveres eieren på vilkår som nevnt i forrige ledd, og bestemmer for øvrig hva det skal gjøres med ting og verdier som inndras.

Endret ved lover 26 juni 1992 nr. 86, 3 juni 1994 nr. 14.

1 Jfr. tvangsl. kap. 8.

2 Finansdepartementet iflg. res. 24. nov 1967.

Kap. XI. Grensetollsamarbeid med annen stat.

§ 75. I samsvar med overenskomst som nevnt i § 4 kan vedkommende annen stats bestemmelser om toll, inn- og utførsel og andre bestemmelser som tollvesenet håndhever i henhold til overenskomsten, anvendes og håndheves under utføring av tolltjeneste for denne stat innen kontrollsonene på norsk område. Bestemmelsene skal være tilgjengelige for publikum på alle tollsteder i kontrollsonene.

Håndhevingen kan foretas av den annen stats tjenestemenn eller av norske tjenestemenn eller av begge stateres tjenestemenn.

Tvangsmidler i henhold til den annen stats lovgivning kan dog bare få anvendelse på norsk område ved undersøkelser i umiddelbar sammenheng med en overtredelse av denne lovs § 61 eller forsøk på slik overtredelse.

Er en vare gjenstand for inndragning etter begge stateres lovgivning, skal inndragningen i tilfelle fortrinnsvis skje til fordel for den stat der beslagleggingen har funnet sted, såfremt ikke annet i det enkelte tilfelle blir avtalt mellom de to stateres myndigheter.

Endret ved lov 3 juni 1994 nr. 14.

§ 76. Norske bestemmelser om toll, inn- og utførsel og andre bestemmelser vedrørende trafikken som tollvesenet håndhever, skal i samsvar med overenskomst med annen stat få anvendelse også på denne stats område.

Kongen¹ kan gi også tjenestemenn fra vedkommende annen stat myndighet til helt eller delvis å håndheve bestemmelser som nevnt på den annen stats område eller i kontrollsoner på norsk område.

1 Finansdepartementet iflg. res. 1 juni 1979.

§ 77. Tjenestemenn som utfører annen stats tolltjeneste innen kontrollsoner¹ på norsk område i samsvar med overenskomst med annen stat, er å anse som offentlige tjenestemenn i forhold til den alminnelige borgerlige straffelovs kapitler 12 og 34. Straffelovens kapittel 34 får anvendelse også på handlinger foretatt på annen stats territorium overfor tjenestemenn som utfører norsk tolltjeneste i samsvar med overenskomst med annen stat.

Norske tjenestemenn som utfører annen stats tolltjeneste i samsvar med overenskomst om tollsamarbeid med annet stat, er også under slik tjeneste å anse som offentlige tjenestemenn i forhold til den alminnelige borgerlige straffelovs kapitler 11 og 33 og likeså i forhold til lov [av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn].²

Annens stats tjenestemenn som utfører norsk tolltjeneste i samsvar med overenskomst om tollsamarbeid med vedkommende annen stat, er ikke underlagt norsk straffe- eller disiplinærmyndighet for handlinger foretatt under slik tjeneste, likevel slik at deres fullmakt til å utføre norsk tolltjeneste kan tas tilbake av vedkommende norske myndighet.

1 Jfr. § 4.

2 NÅlov 10 juni 1977 nr. 65.

§ 78. Den som i forbindelse med iverksatt eller tilsiktet iverksatt grenseoverskridelse pågripes innen kontrollsonen¹ langs riksgrensen på norsk territorium, fordi han med skjellig grunn mistenkes for brudd på

de bestemmelser som er nevnt i § 75 første ledd, kan umiddelbart føres til den annen stats toll- eller politimyndighet, såfremt det ikke foreligger spesielle grunner mot det, under forutsetning av

1. at han er ukjent og unndrar seg å oppgi navn og hjemsted eller det er skjellig grunn til mistanke om at hans opplysninger herom er usanne, eller
2. at han ikke har hjemsted i Norge eller den annen stat og det er skjellig grunn til å frykte for at han ved å begi seg til en tredje stat vil unndra seg reitergang og straff, eller
3. at det ellers med skjellig grunn kan antas at han vil unndra seg reitergang og straff eller ved unndragelse av bevis eller på annen måte vil vanskeliggjøre sakens utredning.

Hva angår lovbrudd som er begått før tilsvarende overlevering fra annen stat til norsk toll- eller politimyndighet, må den overleverte ikke settes under straffefølgning eller straffes for annet slikt lovbrudd enn overtredelse av de bestemmelser som er nevnt i § 75 første ledd, med mindre

1. særskilt tillatelse er gitt av den stat der han er pågrepet, eller
2. han selv i rettsmøte har samtykket i det, eller
3. han har unnlatt å forlate landet innen en måned etter reitergang og tilendebringelse av straff eller annen reaksjon som måtte være ilagt ham for lovbrudd som har foranlediget overleveringen, til tross for at han ikke er blitt hindret deri, eller
4. han har vendt tilbake til landet etter at han har forlatt det.

Den overleverte må ikke utleveres til en tredje stat, med mindre den stat hvor han er pågrepet, har gitt tillatelse til det.

Bestemmelsene i annet og tredje ledd gjelder ikke norsk statsborger med hjemsted i Norge.

† Jfr. § 4.

§ 79. Under utøving av norsk tolltjeneste i samsvar med overenskomst som nevnt i § 4, kan den annen stats tollsegl nyttes istedenfor norsk tollsegl.

Bestemmelsene i denne lovs § 65 og straffelovens § 343 får tilsvarende anvendelse når annen stats tollsegl er nyttet i henhold til første ledd, og overtrederen visste eller måtte forstå at dette var tilfellet.

§ 80. Bestemmelsene i § 20 første ledd skal gjelde tilsvarende når annen stats tolltjenestemann utfører norsk eller fremmed stats tolltjeneste på norsk område i samsvar med overenskomst som nevnt i § 4.

§ 81. Kongen¹ kan gi nærmere forskrifter om gjennomføringen av bestemmelsene i dette kapittel og gi de utfyllende bestemmelser som samarbeidet om tollkontrollen med en annen stat gjør nødvendig.

† Finansdepartementet iflg. res. 1 juni 1979.

Kap. XII. Klage og omgjøring.

§ 82. (Opphevet ved lov 3 juni 1994 nr. 14.)

§ 83. (Opphevet ved lov 3 juni 1994 nr. 14.)

Kap. XIII. Ikrafttreden, Opphevelse og endring av gjeldende lover.

§ 84. Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.¹ Fra samme tidspunkt oppheves lov av 22 juni 1928 om tollvesenet og lov av 18 desember 1959 om grensetollsamarbeid med fremmed stat. De forskrifter og bestemmelser som er gitt i henhold av nevnte lover gjelder fortsatt inntil de oppheves. Hensviser noen lov til en lovbestemmelse som erstattes av en bestemmelse i denne lov, skal henvisningen anses å gjelde denne.

Fra lovens ikrafttreden gjøres følgende endringer i andre lover: — —

† Fra 1 feb 1968 iflg. res. 24 nov 1967.

Forskrifter

FIN 1967–12–15 8962

Forskrift til tolloven. Endret 14 jan 1983, 28 juni 1984 nr. 1387, 4 okt 1984 nr. 1797, 15 feb 1985 nr. 649, 16 april 1986 nr. 927, 12 juni 1986 nr. 1278, 11 sep 1986 nr. 1806, 10 des 1986 nr. 2174, 10 feb 1987 nr. 120, 26 aug 1987 nr. 703, 22 okt 1987 nr. 835, 18 des 1987 nr. 1021, 6 mai 1988 nr. 349, 25 juli 1988 nr. 615, 31 des 1990 nr. 1159, 6 juni 1991 nr. 365, 27 des 1991 nr. 900, 1 april 1992 nr. 207, 22 des 1992 nr. 1192, 30 des 1993 nr. 1361, 8 mars 1994 nr. 192, 20 juni 1994 nr. 643, 20 okt 1994 nr. 975, 30 des 1994 nr. 1261, 3 jan 1995 nr. 9, 22 des 1995 nr. 1152.

FIN 1970–12–18 20

FIN 1975–12–12 1

Forskrifter om tildeling til og bruk av uførtollet proviant ombord i norske marinefartøyer, Fødsels- og toll- og avgiftsfritak for visse gavesendinger som føres inn til bruk for vedkommende selv eller dennes familie.

FIN 1977–03–17 1

Forskrifter om tollfritak i forbindelse med norsk industriproduksjon under F-16 programet.

FIN 1978–05–26 12

Forskrifter om tollfrihet for reiseutstyr og reisegods. Endret 29 mai 1984 nr. 1271, 15 mars 1985 nr. 664, 17 juni 1986 1293, 12 nov 1986 nr. 2062, 18 des 1987 nr. 1025, 23 okt 1990 nr. 813, 11 okt 1993 nr. 938, 7 mars 1994 nr. 162, 12 des 1995 nr. 982, 23 des 1996 nr. 1369.

FIN 1978–08–30 1

Forskrifter om hva besetningsmedlemmer på norske marinefartøyer kan bringe med seg toll- og avgiftsfritt etter eendt utenlandstokt.

FIN 1980–07–21 1

Forskrift om tollrefusjon ved bygging og reparasjon av skip. Endret 4. januar 1984 nr. 2.6. desember 1984 nr. 2019, 21. desember 1987 nr. 1032.

- § 59A** FLN 1992-06-26 470 Delegering av myndighet etter lov av 10. juni 1966 nr. 5 om toll (tolloven) § 15, første ledd nr. 3 og § 59 A.
- § 81** FTN 1972-11-08 4 Forskrifter om tollfritak for visse varer som innføres av grenseboere. Endret 29 juli 1983 nr. 1333.
- FIN 1977-11-15 2 Forskrift om grensetoll samarbeidet mellom Norge og Sverige. Endret 9 sep 1997 nr. 965.
- FTN 1983-01-14 49 Forskrift om nordisk forpassingsordning.
- § 84** FTN 1932-10-28 1 Forskrift om tollgrense i sjøen